

4. Впровадження нових форматів маловитратних соціальних проектів.

5. Випуск електронних варіантів соціальних звітів самотужки без залучення консультантів.

Й у висновку необхідно відзначити, що найважливішою тенденцією розвитку сфери КСВ є поступальне усвідомлення бізнес-структурами того, що КСВ — це не тільки й не стільки соціальні й екологічні проекти та програми, а ще й одна з найважливіших складових частин корпоративного керування, яка забезпечує конкурентні переваги компанії.

Література

1. Дослідження «Добродійність в умовах кризи». — Квітень—травень 2009 року.

2. Доповідь про тенденції у сфері КСВ у Росії в 2009 р. / CSR TRENDS REVIEW 2009

3. Відповідальна альтернатива: як виглядає українська КСВ в очах міжнародних експертів [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://kontrakty.ua>.

4. Федоров С.М. Французький досвід соціального аудиту / С.М. Федоров [Електронний ресурс] — Режим доступу: www.csjournal.com.

Л.А. Петренко,

канд. екон. наук, доцент кафедри економіки підприємств, ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

L. Petrenko

Ph. D., associated professor of the economic of enterprises chair of the SHEE «Vadym Hetman Kyiv National Economic University»

ПРИНЦИПИ МАКСИМІЗАЦІЇ, МІНІМІЗАЦІЇ ТА ОПТИМІЗАЦІЇ РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Проаналізовано підходи до управління ресурсами підприємства; встановлено сферу застосування принципів максимізації, оптимізації та мінімізації в системі ресурсного забезпечення ефективної господарської діяльності підприємства

PRINCIPLES OF MAXIMIZATION, MINIMIZATION AND OPTIMIZATION OF THE RESOURCE PROVIDING OF ACTIVITY OF ENTERPRISE

Going is analyzed near the management of enterprise resources; an application of principles of maximization, optimization and minimization domain is set in the system of the resource providing of effective economic activity of enterprise

Успіх господарської діяльності підприємства залежить від адекватного її цілям та задачам ресурсного забезпечення, тому обґрунтування потреби в конкретних видах ресурсів та визначення оптимальних пропорцій між ними є обов'язковою складовою системи управління діяльністю підприємства. Існуючі дослідження щодо обґрунтування обсягів ресурсів для того або іншого виду діяльності [1—3] є свідченням інтересу наукового співтовариства до проблеми, яка є наскрізною для економіки, але вирішується з врахуванням специфіки бізнес-процесів конкретних напрямків господарювання підприємств.

Спорідненою до визначення потреби в ресурсах є задача контролю ефективності їх використання, оскільки придатність конкретного ресурсу слугувати засобом досягнення поставленої мети визначає отриманий результат. Категорія ефективності оперує поняттям «витрати» та «результат» (вигоди). Щодо співвідношення понять «витрати» та «ресурси», слід відмітити, що друге поняття є ширшим за перше:

— по-перше, підприємство володіє ресурсами, які воно не придбало на ринку і не продаватиме, тобто тими, які складно або неможливо оцінити у вартісних показниках з прийнятною точністю. Таким специфічним ресурсом діяльності підприємства є «знання»;

— по-друге, витрати, які узагальнюються на рівні підприємства, мають універсальну, але лише одну — грошову — форму, тоді як ресурси можуть мати і вартісну, і матеріальну (матеріалізовану), і нематеріальну форму (знання).

У ході побудови ефективної системи ресурсного забезпечення слід враховувати *триєдність* форм ресурсів господарської діяльності. Якщо звернутись до традиційної класифікації ресурсів підприємства, то легко побачити, що будь-який вид ресурсу існує одночасно в трьох формах: матеріальній, вартісній та нематеріальній. В якості аргументів триєдності форм ресурсу можна навести такі приклади: якщо відсутні вміння щодо користування певним обладнанням (нематеріальна форма), то зникає його вартісна форма; залишається лише мертва матерія, що вже не є ресурсом. Неякісна сировина (наприклад, з причини великої кількості браку), може виявитись порівняно дешевшою, але її застосування призведе до зростання виробничих витрат і суттєво звузить напрямки її можливого ефективного використання. Тобто матеріальна та вартісна форма сировини єдині з нематеріальною — спрямованістю її використання.

Вимога ефективності пов'язана з управлінськими принципами мінімізації витрат та максимізації вигод (позитивних результатів). На принципі мінімізації побудовано класичну теорію управління

ресурсами [4, 5]. Але, як відзначалось вище, ресурси не слід отожднювати з витратами, оскільки перші (ресурси) мають не лише вартісну, але і матеріалізовану та нематеріальну форму. І принцип мінімізації, на нашу думку, є визначальним лише відносно вартісної форми ресурсів, тобто діє на рівні вкладення капіталу.

Вкладений капітал у процесі підприємницької діяльності змінює свою форму, оскільки витрачається на придбання засобів виробництва і предметів праці та оплату робочої сили. Ефективна господарська діяльність потребує дотримання певних пропорцій між залученими матеріальними ресурсами, і відомі наукові дослідження [6, 7] спрямовані на виявлення раціональних співвідношень між ними. Тобто, на рівні матеріалізованих ресурсів визначальним стає дотримання принципу оптимізації, що в підсумку дозволяє мінімізувати сукупні витрати капіталу підприємця.

Специфічним ресурсом підприємницької діяльності є знання, і вони не витрачаються, а прирощуються в процесі їх використання. Набуття знань, яких не можна придбати на ринку, прибічники «ресурсного підходу» в теорії підприємства [8] вважають обов'язковою передумовою ринкового лідерства. А значить суб'єкт господарювання має прагнути до накопичення знань, слідуючи принципу максимізації їх як ресурсу.

Таким чином, в основу ресурсного забезпечення господарської діяльності, на нашу думку, має бути покладено принципи мінімізації, оптимізації та максимізації, причому кожен з принципів є дієвим щодо ресурсів у конкретній формі. Принцип мінімізації — відносно вкладень капіталу, принцип оптимізації — до матеріалізованих ресурсів і принцип максимізації стосовно ресурсу «знання». Запропоновані принципи не суперечать методологічним традиціям теорії підприємства, оскільки «знання» є *результатом* попередніх заходів щодо їх створення та накопичення.

Література

1. Бутнік-Сіверський О.Б. Інтелектуальний капітал: теоретичний аспект / О.Б. Бутнік-Сіверський // Інтелектуальний капітал. — 2002. — № 1.. — С. 16—27.

2. Грішнова О. Управління людським капіталом у контексті реалізації інноваційної стратегії підприємства / О. Грішнова, Н. Полив'яна // Україна: аспекти праці. — 2007. — № 5. — С. 37—41.

3. Маюренко С.О. Методика визначення актуальних критеріїв оптимізації фінансових ресурсів підприємства / С.О. Маюренко // Науковий вісник ЧДІЕУ. — № 2 (3). — 2009. — С. 174—181. Режим доступу: http://www.geci.cn.ua/txt/library/nv_2/maurenko.pdf

4. *Богацька Н.М.* Мінімізація витрат підприємства як основний фактор збільшення підприємницького доходу / Н.М.Богацька, О.М.Пелешок // Економічні науки. 10. Економіка підприємства. — Режим доступу: http://www.rusnauka.com/11_EISN_2010/Economics/57528.doc.htm

5. *Бульбах Н.О.* Можливості логістики у мінімізації інноваційних витрат підприємства / Н.О. Бульбах, В.В. Стадник // Вісник Хмельницького національного університету. — 2010. — № 1. — Т.1. — С. 127—131. — Режим доступу: http://www.nbuu.gov.ua/portal/natural/Vchnu/Ekon/2010_1_1/127-131.pdf

6. *Литвінець Л.Ф.* Оптимізація товарно-матеріальних запасів як інструмент управління оборотним капіталом / Литвінець Л.Ф. // Харчова промисловість. — 2008. — № 7. — С. 160—163. — Режим доступу: http://www.nbuu.gov.ua/portal/natural/Khp/2009_7/7-50.pdf

7. *Ровенська В. В.* Генезіс функціонально-вартісного аналізу / В. В. Ровенська // Вісник Донбаської державної машинобудівної академії. — 2008. — № 3Е(14). — С. 297—302. — Режим доступу: <http://www.dgma.donetsk.ua/publish/vesnik/pdf/48.pdf>

8. *Танюк І. А.* Інтелектуальний капітал як невід’ємна складова нової економіки знань / І. А. Танюк // Наука й економіка. — 2008. — № 2 (10). — С. 252 — 257. — Режим доступу [http://kheu.km.ua/PDF/Science%20and%20Economics%20-%202008,%20N.%202%20\(10\).pdf#page=252](http://kheu.km.ua/PDF/Science%20and%20Economics%20-%202008,%20N.%202%20(10).pdf#page=252)

О.А. Петухова,
старший викладач
кафедри статистики, ДВНЗ
«КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

O.A. Petuhova, senior lecturer of
the Statistics Department public
institution of higher education
«V.Hetman Kyiv National Economic
University»

ГІДНА ПРАЦЯ В УКРАЇНІ: РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА РОБОЧІ СТОСУНКИ

PROPER LABOR IN UKRAINE EQUAL OPPORTUNITIES AND LABOR RELATIONS

Обґрунтовано ефективність реалізації та впровадження в Україні Європейської соціальної моделі та концентрації гідної праці

The author grounds the effectiveness of realizations and implementation of European social model and concentration of proper labor in Ukraine

У сучасному світі відбуваються активні процеси адаптації соціальної політики до змінюваних реалій, а також пошук найбільш адекватних та ефективних методів соціальної політики.

Міжнародна організація праці (МОП) у своїй діяльності орієнтується на європейську соціальну модель та концепцію гідної праці. Конституція України, Кодекс законів про працю України,